

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzemieńskiego (Najstarszy w Królestwie) Od soboty 16 do wtorku 19 Lipca (włącznie)

Zupełna zmiana programu!

Dolina Ticino wspaniałe zdjęcia z natury) **W sidłach bandytów** (dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Teatro Dramatico Nazionale w Rzymie“ **Przeobudź po Rzymie** (ciekawie zdjęcia z natury) **Tęsknota za więzieniem** komiczna historia w 10 obrazach **Szczytna ofiara** (wtrząsający dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych Teatrów Paryskich) **Świeże ślady** (komiczny) **Djable ostatki** (fantazja w kolorach)

Zmiana programu w każdą **środę i sobotę**. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — Ceny miejsc zwykłe. — — —. Szczegóły w afiszach i programach. — —

BRACIA JENIKE, Inżynierowie

WARSZAWA, ŻÓRAWIA 12.

Adres telegraficzny: „Braciajenike Warszawa“

BUDOWA: Żórawi ręcznych i elektrycznych; mostowych, obrotowych i t. p., Elewatorów, Kolejek napowietrznych, oraz wszelkich urządzeń do transportu masowego (automatyczne nawęglanie kotłowni i t. p.)

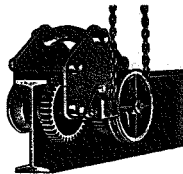
DOSTAWA: Dźwigników, Maszyn wyciągowych i turbin parowych do największych rozmiarów, Obrabiarek precyzyjnych, Blach dziurkowanych, Zasłon metalowych ozdobnych, Sił metalowych, Den filtracyjnych, Plecionek (lasów), Listew ochronnych, stalowych i bronzowych do stopni, schodów i krawędzi murów.

Reprezentant na Noworadomsk, Częstochowę, Zawiercie i miejscowości w obrębie tych miast położone:

ZDZISŁAW RYLSKI, Częstochowa, Aleja II Nr. 33, telefon Nr. 93.

— — Adres telegraficzny: „RYLSKI CZĘSTOCHOWA” — —

Katalogi ilustrowane, prospekty, oferty, kosztorysy, rysunki na żądanie.

RESTAURACJA **Wacława ŚWIDERSKIEGO**

Aleja II róg Teatralnej (1-sze piętro).

zawiadamia Szanownych Gości, że dziś i codziennie grywa

Kapela Węgierska

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Z szacunkiem Wacław Świdorski.

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.

I Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

Dyrekcja telefonów w Częstochowie, ul. Teatralna № 34, tel. № 300, podaje do wiadomości, że wobec ukończenia nowej stacji centralnej zakładać nowych abonentów odbywać się będzie bez przeszkód. 1406

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH
R. Trawińskiego
przeniesiony zostanie
do domu Towarz. Pożyczk. Oszczędnościowego II Aleja Nr. 24, 1-sze piętro od frontu.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI

CZĘSTOCHOWA

Aleja III, dom własny

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Egzystuje od 1887 r.

Telefon 260.

WYKONYWA RZEŻBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopnie mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.

CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowo Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. **Skład** materiałów technicznych i elektrotech.

Pierszorządny w Częstochowie
Zakład fotograficzny
W. Wesołowskiego
 II Aleja Nr. 26. róg
 Tetralnej

Dr. BEM

ul. Św. Barbary Nr. 2 w Częstochowie
 przyjmuje od 8 do 9^{1/2} rano i od 3
 do 5 po południu. Choroby wewnętrzne,
 dziecinne i weneryczne. 387

LEKARZ-DENTYSTA
GREJNIEC
 wyjechał
 powróci w początkach Sierpnia

DENTYSTA
Michał Rozenowicz
powrócił

przyjmuje od godziny 10 do 1 i od 3 do
 7 wieczorem.

II-ga Aleja Nr. 33 dom p. Piaseckiej.
 7-1-1470

LECZNICA
 chorób zębów i jamy ustnej
M. PUCHAŁSKIEGO
 w Częstochowie III aleja. 57 wprost ko-
 ściska po Marjawi. Zarządzający lekarz
 dr. **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje
 codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

Rocznica Grunwaldu a robotnicy.

—x—

Znów ludzie zli i przewrotni rozrzu-
 cili pomiędzy robotników tysiące odezów
 o treści, deprawującej ich duszę! Przesz-
 kądza im obchód bitwy pod Grun-
 waldem, bo obawiają się, ażeby przez
 zadziernięcie sercezniejszych wężów
 z przeszłości narodową duszą robotni-
 ka polskiego nie oczyściła się z utopij,
 która, głosząc walkę klasową, podkopu-
 je zasady jedności narodowej, rozbija
 solidarność—warunek wszelkiej pomysł-
 ności, i przez to wy daje bezbronnych na
 łup innych lepiej zorganizowanych
 narodów.

Ludzie ci obawiają się, aby poznaw-
 szy przeszłość dziejową swych praoci-
 gów robotnik, nie oświecił się zbytnio,
 gdyż historia jest mistrzynią życia; aby,
 ukochawszy ideały ojczyste, nie od-
 wrócił się polski proletariatusz ze wstrę-
 tem od karmy, jaką mu od czasu do
 czasu pod płaszczykiem dbałości o jego
 interesa starają się podsunąć, jak cuki-
 erek zaprawiony trucizną.

Jeśli dziś są dobrodziejami i przyja-
 ciółmi robotników, za jakich się podają,
 to niechaj myślą o ich tylko interesach,
 jak był polepszyć robotnika, jak go uc-
 czynić szczęśliwszym i lepszym, ale nie-
 chaj nie miotają się na naukę Zbawcy
 świata, która wszakże każe widzieć w
 każdym brata swego, i nie zabijać go,
 ale mówić; niechaj nie rzucają się jak
 dzikie bestje na miłość Ojczyzny, która
 uszlachetnia ducha, bo, ukazując ideały
 narodowe, uczy, że wszyscy jesteśmy
 dziećmi jednej ziemi, że mamy wspólnę
 potrzebę, które zalać można pomysł-
 nie tylko razem i zgodnie.

Taka nauka, co bliźni i każe wy-
 zuć się z ideałów ojczystych wrzekomo
 dla grosza, jest złą i niszczycielską; ona
 chce nas zamienić na istoty spłodzone,
 drzące z cnót praociów naszych.

Solidarność proletariatu i rzeczo-
 spolita wszechświata, — to chimery.
 Robotnik obcego narodu nie wyuzje się
 dobrowolnie z większego zarobku, ażeby
 użyć robotnikowi z innego kraju. — Ma-
 my na to najlepszy dowód, w tem co
 robili w latach 1905 — 1907 robotnicy
 innych narodów, gdy praca po fabry-
 kach i warsztatach naszego kraju usta-
 ła.

Zwróćmy uwagę na to, że wszystkim,
 co jest lepsze w naukach fałszywych

proroków, pochodzi ze szczytnej war-
 tości kraju, reszta zaś ma tak wstrętne
 oblicze, że każdego lepszego i rozum-
 niejszego człowieka przeraża. Niby
 dbają o dobro materialne polskiego ro-
 botnika, a jego spraw narodowych nie
 uznają, jak gdyby jedno od drugiego
 można było odłączyć.

Wszakże ucisk narodowy jest zara-
 zem uciskiem ekonomicznym, wszakże
 potęga polityczna zapewnia byt rzeszom
 pracującym!

Rozejrzyjmy się w stosunkach wszech-
 światowych, a przekonamy się, że tak
 jest a nie inaczej. Potęga Anglii i Sta-
 nów Zjednoczonych zapewnia dobrobyt

masom pracującym. Odbiercie znacze-
 nie polityczne tym państwom, a wtedy
 ich kierownicy nie będą mogli zapewnić
 robotnikowi, za pomocą traktatów mię-
 dzynarodowych, tej skali zarobkowej
 jaką dziś mają.

Nie wierzy tym, co nam zdała po-
 kazują miraż lepszego jutra zaś o dniach
 wczorajszych i dzisiejszym zapomnieć
 każą.

Lepsza dola robotnika polskiego jest
 związana z dolą całego narodu.

Śczęście jego kroczy po drodze
 miłości Boga i Ojczyzny.

Boleszczyc.

ROZNIKA GRUNWALDZKA.

UROCZYSTOŚCI KRAKOWSKIE.

Fod pomnikiem króla Władysława
 Jagiełły, odsłoniętym w Krakowie na
 placu Matejki dnia 15 lipca b. r., zło-
 żono następujący dokument:

Akt fundacyjny.

„Dziato się w mieście Krakowie, dn.
 22 kwietnia roku tysięcznego dziewię-
 setnego dziesiątego. Tego dnia, o godz.
 10 rano położono kamień węgielny pod
 pomnik króla polskiego, Władysława
 Jagiełły na tym placu, zwanym „placem
 Matejki”. Pomnik ten stawia własnym
 kosztem Ignacy Paderewski, ofiarowu-
 jąc go miastu Krakowowi w pięset-
 ną rocznicę zwycięstwa, odniesionego
 przez wojska polsko-litewskie nad Krzy-
 żakami pod Grunwaldem dnia 15 lipca
 1410 r.—więc stawia go—praojcom na
 chwałę, braciom na otuchę. Zwycię-
 stwo Gruwaldkie było słusznym od-
 wetem na dwuwiekowe przelstwo prze-
 niewierstwa i grabieże, spełniane na lu-
 dach słowiańskich i litewskich i po-
 łożo na długie lata tamę natarczywemu
 naporowi żywiołu germańskiego na od-
 wieczne siedziby tychże ludów, a zwa-
 szcza na ziemię polskie. Oby ten pom-
 nik budził bezustannie wspomnienia
 owych wielkich tradycji dziejowych, któ-
 rym naród polski winien nadewszystko
 pozostać wiernym, jeżeli ma być swój
 zachować i polepszyć. I oby wzma-
 cniał we wszystkich Polakach świadom-
 ść, że mogą chybić tego celu, jeżeli
 nie wytrwają przy swych zadaniach i
 ideałach narodowych: strzegąc ich i bro-
 niąc je łącznie i zgodnie, ramie przy ra-
 mieniu, do upadłego, jak bronili ongi na-
 si wielcy przodkowie na polach Grun-
 waldu za przewodem błogosławionej
 iście pamięci króla Władysława Jagiełły!

Twórcą pomnika jest artysta rzeź-
 biarz Antoni Wiwulski. Techniczną
 pracę około ustawienia pomnika pro-
 wadzi dr. Jan Lubrzycki, architekt cy-
 wilny.

Aktu poświęcenia kamienia węgiel-
 nego dokonał ks. Juliusz hr. Drohojewski,
 kanonik honoru *vy* kapituły wileńskiej.
 Jako świadkowie kładą swe podpisy:
 fundator Ignacy Paderewski i jego
 małżonka Helena z baronów Roze-
 nów, Antoni Wiwulski, dr. Juliusz Leo,
 dr. Sas-Lubrzycki, architekt cywilny,
 Tadeusz Jentys, pełnomocnik fundatora,
 dr. Stefan Jentys i dr. Wiktor Czerna-
 k, profesorowie Uniwersytetu Jagiel-
 ńskiego i ksiądz kanonik Julian Dro-
 hojewski”.

Tak oto dosłownie brzmi akt funda-
 cyjny pomnika.

Obecnie idzie nam o zapoznanie czy-
 telników z mową ks. biskupa Bandur-
 skiego. Ponieważ streszczając tę piękną
 mowę, skrzywdziłibyśmy czytelników, tak
 bowiem jest piękna i podniosła, podaje-
 my zatem w całości:

Mowa ks. biskupa Bandur- skiego.

Lat temu 500, w tem samem świę-
 tem miejscu, Jan z Kluczborga, mistrz
 Akademii krakowskiej, rozpoczął kazanie
 dziesięcynę po bitwie Grunwaldzkiej w
 roku 1410, wielobłą męstwo polskie,
 zwłaszcza króla Jagiełły. Przed kilku
 dniami wpadło mi w ręce to kazanie,
 które nie było jeszcze drukowane. Mistrz
 Jan stanął tam i wielbił króla Jagiełłę,
 nazywając go jednym z największych kró-
 łów chrześcijaństwa. Mistrz Jan wyliczył
 wszystkie przyimoty, jego dobroć, spra-
 wiedliwość i miłość pokoju.

Usiłował on wszelkimi sposobami
 zachować spokój. Chciał, aby wszyscy,
 co Chrystusa wynajną, pogodzili się i
 nie żyli ze sobą jak wrogowie. Oto du-
 chem chrześcijańskim owiany król Jagieł-
 ło.

Polskę z Litwą w jedną całość. Kaza-
 da, choćby najmniejsza ofiara — dużo
 znaczy.

Wynikiem zwycięstwa było zespolenie
 wszystkich sił, dotąd rozstrzelonych —
 połączenie się Polski i Litwy, do jed-
 nego celu dążących. Kraków i Wilno —
 to hasła łączących narodów do wspól-
 nej pracy, do wspólnego boju, a potem —
 do zbierania owoców tej walki.

Ofiara — to pierwszy czynnik, zjedno-
 czenie wszystkich do jednego celu — to
 drugi, wreszcie zgoda i jedność — to trze-
 cий czynnik, które bezwarunkowo muszą
 być wypełnione.

Ks. biskup Bandurski zakończył swo-
 je kazanie następującymi słowy:

Gdy Jagiełło ujrzał w czasie walki
 grunwaldzkiej, jak jedna z chorągwi pol-
 skich chwieje się i pada, zawołał: „Stać
 niurem! nie dać się ruszyć”. To hasło
 nasze. Stać niurem, nie dać się ruszyć
 z ziemi, wiary, religii, mowy i z chału-
 py. Nie dać się ruszyć, stać niurem, bo
 przyjdzie odrodzenie — widzę je — jest ono
 blisko...”

List Sienkiewicza.

Prezydent miasta, dr. Leo, otrzymał
 list z Paryża od Henryka Sienkiewicza.
 List brzmi jak następuje: „Nie mogę
 przybyć na uroczystości grunwaldzkie z
 powodu pogorszonego stanu zdrowia.
 Sercem jestem z braćmi. Obchody daw-
 nych zwycięstw wydadzą owoce, gdy
 nie są krzykiem chełpliwym, lecz bodź-
 cem do poprawy dusz własnych, pracy,
 cnoty publicznej i ofiarności. Łącząc się
 z duszą polską, która w powadze, god-
 nej jej majestatu, czerpie z przeszłości
 nadzieje przyszłości. I oto jestem z wa-
 mi, pod temi samymi znakami Orła i
 Pogoni, które powiewały pod Grunwal-
 dem.”

Trzeci dzień uroczystości grunwaldz-
 kich w Krakowie, niedzielę, zajął przed
 południem olbrzymi pochód uroczysty
 do grobu króla Władysława Jagiełły na
 Wawelu.

Już przed godz. 9 zrana zaczęły się
 gromadzić na Błoniach tłumy publicz-
 ności, której miejsca wkazywali człon-
 kowie „Sokoła” i komitetu jubileuszowe-
 go.

Do godziny 8 rano jak okiem sięgnąć
 stała publiczność, tworząc w niektórych
 punktach wprost ciszę.

Szyki sprawiali, ustawiając grupy
 do pochodu, sokoli, komitowoi, młodzie-
 dzie akademicka; nad porządkiem czu-
 wanie objęła straż obywatelska hono-
 rowa, członkowie delegacji straży ogni-
 wych ochotniczych i młodzieź.

Mnóstwo proporców, chorągwi, sztan-
 darów powiewało w długiej linii nad
 głowami wału ludzkiego.

W pochodzie brało udział 30,000 uc-
 zestników, 10,000 sokolów, 800 kras-
 ków w banderkach.

Pogoda sprzyjała.
 Gdy pochód ustawiono, chór Soko-
 łów odśpiewał kilka wzniosłych pieśni,
 poczem ze wszystkich piersi, huknęła
 „Boga Rodzico”

Z ostatnim akordem pieśni, na pod-
 wyższenie wszedł biskup Bandurski i w
 słowach podniosłych przemówił do
 tłumów, zgromadzonych w pochodzie.

Widzów było co najmniej 90,000 o-
 sób.

Łącznie przeszło 130,000 ludzi.
 Okłaskami podziękowano biskupowi-
 patriotcie poczem dr. Leo powitał sokol-
 stwo.

Pochód podzielono na siedm grup
 ze 118 gromami.
 Po godz. 9 rano pochód ruszył z
 Błoni ulicą Wolską.

Brały udział w pochodzie wszystkie
 towarzystwa miejscowe i przybyłe z
 całego kraju, wszystkie deputacje i de-
 legacje obce ze sztaudarami, proporcami
 i wszystkimi, jak mogły najokazalej.
 Długa, kwiecista fala ludzka, z łopotem
 rozwiniętych chorągwi i sztaudarów, wi-
 ła się, niby olbrzymia wstega ulicą
 Wolską, poczem wpłynęła w Podwale
 i ulicami Dunajewskiego, Baszową,
 Florjańską, Ryńkiem i Grodzką popłynę-
 ła na Wawel.

Tu pochód wszedł ze śpiewem nabo-
 żnym do katedry i na grobowcu Jagiełły
 deputacje złożyły mnóstwo różno-
 rodnych wieńców.

Pochód trwał do godz. 2 po poł.,
 tworząc przez cały czas niewyczerpany
 entuzjazm.

Po południu uczestnicy zlotu Soko-
 łów i goście zgromadzili się na boisku
 na Błoniach. Wobec olbrzymich tłumów
 widzów odbyła się druga część
 ćwiczeń publicznych, w których wzięto
 udział przeszło 5,000 Sokolów.

!ORKIESTRZYJONY!**WAŻNE**

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, traktjarni, domów zajezdnych i t. p. zakładów.

!ORKIESTRZYJONY!**WYRÓB CZESKI**

poleca:

Wylączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 33 Tel. 93.**H. ROCZALSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny**Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przyzwoitych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2**Centralna Stacja Elektryczna**
w Częstochowie
Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.

Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Znane ze swej dobroci
piwo Niechcickie
poleca **J. Płomiński**
Częstochowa
Teatralna 8 tel. 33 1488Pralnia z kantorem
do sprzedania z powodu wyjazdu
Wieluńska № 16. 3-2-1487**Skład Apteczny**
Wacława Orzełprzeniesiony został
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej**„LECH” Kantor Przewozowy****Aleja 3-cia № 55, telef. 828.**

Uskutecznia szybko i dokładnie przeprowadzi mieszkanie, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór. 756

Pracownia i szkoła kroju i szycia**Kucji Juraszek**

przeniesioną została od 14 Lipca do domu W-go Górniaga Nr. 38 w oficynie na parterze (lokal po redakcji) 1479

Jest do wydzierżawienia 2 morgi ziemi pod warzywa i duży sad owocowy. Wiadomość ul. S-tej Barbary № 5. 1480-g-2

Roman Oziembło

Częstochowa, Aleja III Nr. 50

W-ch Grabowskich wprost powiatu

Z dniem 14 lipca założyłem warsztat tapicerski. Przyjmuję obstalunki mebli, przerabiam stare meble i materace, zakładam portjery, firanki, dywany i t. d. oraz opakowanie mebli.

Ceny przystępne.

AKUSZERKA**Józefa Rembalska**przeprowadziła się pod 60
Aleja III 2 piętro 1472-4-2

Ktoży posiadał papiery po ś. p. Marji z Morozów Brudnickiej raczy za wynagrodzeniem oddać rodzinie zmarłej, Warszawa, Wilcza № 78 Mierzejewskim, również dać znać do Administracji Gońca Częstochowskiego.

Św. p. Marya przed lat 30 mieszkała w Częstochowie odnajmowała mieszkanie od rodziny piekarza. Dla obcych te papiery niemają wartości, a dla rodziny pamiętka. 1485-3-2

Obszerny magazyn 1478-3-2 zdalny na skład zboża lub innych towarów zaraz do wynajęcia wiadomość w biurze browaru K. Szwede

Sprzedam sklep spożywczy z powodu wyjazdu Ostatni Grosz dom Barańskiego. 2-2-1478

Zgineła karta paszportowa wydana przez fabr Mottów na imię Franciszka Prusika 1502-1-1

Zaraz potrzebny pokój umeblowany przyzwicie w śródmieściu przy rodzinie, oddzielne wejście wiadomość w administracji „Gońca” 1507-1-1

Jadłodajnie sprzedam tanio zaraz Wieluńska № 30 1608-2-1

Z powodu wyjazdu rzeczy do sprzedania. Szkolna Nr. 8 m. 1. 1506-4-1

W Kielcach sprzedam, zamienie dom ogród duży, rb. 12,000 potrzeba 7,000 Szulc Nizka 1403-3

Okazyjnie sprzedam sklep dewocyjny nie potrzeba specjalisty jest interes wyborowy Aleja II 42 Bielski 1509-2-1

Kto z panów sobie życzy dobry interes dający 50% jest potrzeba 6,000 rubli mogą pośredniczyć Aleja II 42 Bielski 1511-2-1

Sklep spożywczy za bezcen sprzedam z powodu samotności targi 30 rb. Aleja II 42 Bielski 1510-2-1

Bryczka nowa i wóz do sprzedania Nowa 10. 3-1488

Oprawa ram
Przyjmuje skład listew pierwszorzędných fabryk Dąbrowski Aleja III № 60 1497-6-2

z pokoje frontowe na mieszkanie, lub kantor do wynajęcia I Aleja № 12 1491-3-2

Warszawsko-Wiedeńska Droga Żelazna

Rozkład jazdy od 1 Lipca 1910 r.

I. Warszawa - CZĘSTOCHOWA - BŁĘSZNO - Sosnowiec.

Warszawa, odjazd	5 ²⁵	8 ¹⁰	10 ³⁰	6 ⁵⁵
Piotrków, „	9 ⁰⁰	12 ²⁵	3 ¹¹	6 ⁵⁵
Częstochowa, przyjazd	9 ⁰⁰	2 ³⁵	5 ⁵⁹	9 ⁰⁰
„ odjazd	9 ¹⁵	2 ⁴¹	5 ⁴⁶	9 ¹⁰
Błęszno odjazd	9 ²⁸	2 ⁴⁹	5 ⁵⁸	9 ¹⁸
Granica, przyjazd	—	4 ⁵⁰	7 ¹⁰	8 ¹⁰
Sosnowiec „	1 ⁰⁵	5 ²⁵	7 ²⁰	8 ³⁰

II. Sosnowiec - BŁĘSZNO - CZĘSTOCHOWA - Warszawa

Sosnowiec, odjazd	5 ⁵⁵	8 ²⁵	3 ⁵⁰	6 ¹⁵
Granica „	6 ⁰⁵	9 ⁰⁵	4 ³⁰	6 ³⁵
Błęszno „	8 ¹²	11 ¹³	6 ²⁷	9 ⁰⁵
Częstochowa, przyjazd	8 ⁵⁰	11 ³⁰	6 ³⁴	9 ¹³
„ odjazd	—	11 ³⁰	6 ⁴²	9 ²⁵
Piotrków, przyjazd	—	1 ⁴⁷	8 ⁴⁵	11 ⁵⁰
Warszawa „	—	6 ¹⁵	12 ⁵⁰	—

NOWOŚĆ! Kto chce uszanować swoje zdrowie niech używa kawy „FRUKTUS” Kawa owocowa bez kofeiny obecnie jednak udało się zastąpić kawę napojem pod nazwą „FRUKTUS”, który pod każdym względem zastępuje kawę i znacznie przewyższa, takowy jest bowiem przygotowany z roślin bez domieszki mineralnych i posiada delikatny aromat wzmacnia organizm, ułatwia trawienie i jest smacznym, zdrowym i pożywnym napojem.
„FRUKTUS” zalecana jest przez wielu profesorów i uznana przez (Radę lekarską) Urząd lekarski za № 370. Sposób użycia, jak zwykłej kawy nabywać można we wszystkich Kolonialnych Skle. pach Adr. „FRUKTUS” Częstochowa, II Al. 26. w podwórzu. 17-1-1408

Książki meldunkowe, książki paszportowe,

kwitarjusze, metryki i t. p. na składzie w drukarni

F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE, II Aleja Nr. 38.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.**Warunki prenumeraty:** Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 2, kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnoszeniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadane) k. 50 nekrologi k. 20 Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20